

IN DIALOOG MET...

Jos Uivel

Teammanager Fraudedesk hypotheek ING en voorzitter Begeleidingscommissie en Werkgroep van de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH)

Thomas Voskuil

Landelijk coördinator bestrijding horizontale fraude OM

STELLING

Banken moeten meer doen om **hypotheekfraude** aan te pakken

Thomas Voskuil: “De banken hebben zelf het meeste zicht op de hypotheekmarkt. Ze weten hoe fraudeurs te werk gaan en waar de zwakke plekken zitten bij de behandeling van een hypotheekaanvraag. Het zwaartepunt van de aanpak moet dan ook bij de banken liggen. Maar dat betekent niet dat banken er alleen voor staan. Opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie dragen bij aan de preventie en bestrijding van fraude door de inzet van het strafrecht.”

Jos Uivel: “De banken besteden bewust veel tijd aan de aanpak van hypotheekfraude. Samen met de andere hypotheekverstrekkers hebben we ons verenigd in de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH). Via dit samenwerkingsorgaan wisselen we onder andere informatie uit, werken we samen bij fraudeonderzoeken en kijken we waar de kwetsbaarheden liggen. Zo kunnen we steeds effectiever fraude voorkomen. Daarnaast lichten hypotheekverstrekkers hun personeel voor over het kunnen herkennen van fraude.”

Voskuil: ‘Als banken zelf fraudeurs de toegang tot het bancaire systeem ontzeggen dan is dat een heel krachtig wapen’

Voskuil: “Achteraf hard optreden tegen fraudeurs klinkt weliswaar goed en kan ook helpen om fraudeurs af te schrikken, maar het kwaad is dan al geschied. Het enige wat hypotheekverstrekkers dan doorgaans nog rest is proberen de schade te verhalen. Het is dan ook belangrijk dat hypotheekverstrekkers inzetten op preventie. Bijvoorbeeld door hun eigen mensen te trainen op het herkennen van fraude.”

Uivel: “Een belangrijke troef van de SFH is het Incidentenwaarschuwingssysteem. Als een partij aangifte doet van fraude, komt de naam van de fraudeur in het systeem. Zo worden alle hypothecair financiers gewaarschuwd voor deze persoon. We nemen daar waar mogelijk altijd afscheid van een klant als we zeker weten dat er sprake is van fraude. Maar we zetten die stap pas als we er 100% van overtuigd zijn dat er sprake is van fraude.”

Voskuil: “Als banken zelf fraudeurs de toegang tot het bancaire systeem ontzeggen dan is dat een heel krachtig wapen. Het werkterrein en de mogelijkheden voor fraudeurs worden op die manier steeds beperkter.”

Uivel: “Helaas hebben we slechts beperkt mogelijkheden om fraude te voorkomen. Vaak vervalsen fraudeurs inkomensgegevens, zoals loonstrookjes en werkgeversverklaringen. Hypotheekverstrekkers kunnen de juistheid van die gegevens niet altijd controleren. De banken willen daarom bijvoorbeeld gegevens over het dienstverband en het inkomen van de klant bij onder andere de Belastingdienst kunnen verifiëren.”

Uivel: ‘We nemen daar waar mogelijk altijd afscheid van een klant als we zeker weten dat er sprake is van fraude’

Voskuil: “Als banken meer mogelijkheden krijgen om gegevens op juistheid te controleren, kan dat een waardevolle aanvulling zijn op andere preventieve maatregelen.”

Uivel: “Het zou goed zijn als het OM meer prioriteit geeft aan hypotheekfraude. Vooral omdat fraude samen kan gaan met andere vormen van criminaliteit, zoals illegale prostitutie, mensenhandel en hennepcultuur. Fraudeurs veroorzaken dus niet alleen financiële schade bij hypotheekverstrekkers, zij zijn ook vaak betrokken bij maatschappelijke problemen. Het zou fijn zijn als aangiftes centraal verwerkt gaan worden; dat maakt het opsporen en vervolgen van fraudeurs makkelijker.”

Voskuil: “Bij complexere fraudegevallen zijn vaak criminele samenwerkingsverbanden actief. Zij beperken zich doorgaans niet tot hypotheekfraude, maar plegen ook andere delicten. Het is in die gevallen extra belangrijk verbanden te kunnen leggen. Centrale verwerking van aangiftes kan daaraan bijdragen en heeft dan ook de aandacht bij de reorganisaties van het OM en de Nationale Politie. Minstens zo belangrijk is dat publieke en private partijen afstemmen wie welke barrières opwerpt tegen fraudeurs. Het strafrecht kan dan op de meest effectieve manier worden ingezet.”